

Lindås kommune

E-post: postmottak@lindas.kommune.no

Kopi: linda.Folkestad@lindas.kommune.no

Vår ref.: 535976-001
Deres ref.: 14/6325 - 18/21452
Ansvarlig advokat: Grunde Bruland

Bergen, 2. juli 2018

Uttak av vann fra Storavatn i Lindås kommune – svar til Lindås kommune

1. INNLEDNING

Det vises til Deres brev av 29. juni 2018 til Nesfossen Smolt AS ("Nesfossen") hvor det ensidig fastsettes begrensninger i Nesfossen sitt vannuttak. Wikborg Rein Advokatfirma AS representerer Nesfossen, og vil med dette knytte noen merknader til Deres brev, på vegne av Nesfossen.

Innledningsvis fremheves det at Nesfossen alltid har hatt et godt samarbeid med Lindås kommune når det gjelder regulering og uttak av vann fra Storavatnet. Selskapet har et vedvarende ønske om å ha en god dialog og et stabilt samarbeid med Lindås kommune. Nesfossen deler imidlertid ikke Lindås kommune sitt syn på hvilke tiltak som er nødvendige å iverksette, og man mener at det heller ikke er forsvarlig eller forholdsmessig å iverksette de foreslåtte tiltak på så kort varsel om med fisk stående i anlegget. I det følgende vil vi redegjøre nærmere for Nesfossen sitt syn.

2. TILTAKENE KAN IKKE IVERKSETTES

Et viktig premiss for å finne en hensiktsmessig løsning for begge parter er å klargjøre hvilke faktiske forutsetninger Nesfossen har for å kunne bidra til å redusere vannuttaket fra Storavatnet.

Som det har blitt kommunisert i forbindelse med den nylige jordskiftesaken, er sommerhalvåret vekstsesongen for smolten i settefiskproduksjonen. Når temperaturen stiger, forbruker smolten mer oksygen. Smolten er også inne i slutfasen av produksjonen, noe som innebærer en økt biomasse per individ, og derfor et høyere oksygenforbruk. Oksygenbehovet medfører at smoltens behov for nytt vann øker proporsjonalt med temperaturen og veksten.

Nesfossen er kjent med at man nå står overfor en ekstraordinær tørkeperiode, og selskapet har den senere tid iverksatt vannbesparende tiltak, og selskapet vil fortsette å etterstrebe et lavest mulig vannforbruk fremover. De foreslåtte tiltakene fra Lindås kommune, kan imidlertid ikke iverksettes.

Smolten i anlegget nærmer seg endt produksjonssyklus og første parti skal leveres til kunde i midten av august 2018. Konsekvensen av å ta ned vannforbruket til de foreslåtte 8000 m³/døgnet (ca. 333 m³/t) er som vi vil komme tilbake til nedenfor, at Nesfossen ikke lenger vil være i stand til å oppfylle

de lovpålagte krav til dyrevelferd fastsatt i dyrevelferdsloven og akvakulturlovgivningen. Nesfossen kan ikke gå på akkord med lovens krav til dyrevelferd og vil, dersom en skulle fulgt kommunen sitt foreslåtte vannuttak, måtte destruere store deler av smolten.

Slik destruksjon av frisk fisk er høyst problematisk fra et fiskevelferdsmessig og etisk perspektiv.

Destruksjon vil selvsagt også føre til et stort økonomisk tap for Nesfossen både i form av tapt salg og tapt kunderelasjon, men også erstatningsansvar overfor kunder, som ikke får sin leveranse. I verste fall vil kunder stå uten leveranse av smolt for høstutsett 2018, noe som vil føre til tapt/utsatt produksjon av matfisk med påfølgende økonomisk tap. Dette er både økonomisk og kommersielt uholdbart for Nesfossen, og Lindås kommune sine tiltak om å redusere vannforbruket eller produksjonen vil ikke kunne imøtekommes.

Det bemerkes også at dette samlede økonomiske tapet ved destruksjon og tapt leveranse av fisk på ingen måte vil stå i proporsjonalt i forhold til de eventuelle økonomiske konsekvenser grunneierne rundt vannet vil lide som følge av at man potensielt skulle måtte gå under laveste privatrettslig fastsatte reguleringsvannstand.

Når det gjelder Lindås kommune sine foreslåtte tiltak om å installere utstyr for resirkulering av vann, O2 anlegg m.m. for å kompensere for redusert tilgang på vann i perioder av året, er Nesfossen allerede i gang med planlegging av resirkuleringsteknologi. Dette er imidlertid ikke tiltak som vil kunne iverksettes på kort sikt, da dette krever svært nøye planlegging og iverksetting av en rekke ulike offentlige prosesser.

Samlet viser dette at de foreslåtte tiltak fra Lindås kommune hverken bør eller vil kunne gjennomføres, og særlig ikke på så kort tid eller varsel.

3. TILTAKENE ER IKKE FORHOLDSMESSIGE

Gjennom gjeldende vannavtale med Lindås kommune av 1985 heter det at Nesfossen skal ha rett til uttak fra vassdraget til *"den verksemd som vert driven på eigedomen Nesfossen i den utstrekning dette ikkje er til hinder for drift av det kommunale vassverket."* Dersom oppdemming av Kjeggarvatn ikke gir nok vann i tørkeperioder, skal man etter nærmere avtale med kommunen, kunne gjennomføre eventuelt ta del i regulering av Storavatn *"innanfor dei rettar kommunen disponerer her"*. I dette ligger det en avtalerettslig forpliktelse til også å ivareta Nesfossen sin interesse av å ha vann i produksjonen, selv om man ikke skal utøve sin rett til hinder for drift av vannverket.

Siden juni 2008 har Nesfossen, Lindås kommune og grunneierne rundt Storavatnet forholdt seg til et tapperegime hvo man har styrt høyeste reguleringsvannstand mot 20,60 moh. i vekstsesongen. I punkt 3. i dokumentet heter det at styringstiltakene *"byggjer på at det er ei forståing mellom grunneigarane at høgda i Storavatnet i tørkeperiodar går under 20.03 moh."*

Selv om styringsreglementet bare var tiltenkt å være midlertidig i en 2 års prøveperiode, har partene praktisert dette til og med jordskifteretten rettskraftig fastsatte rammene for Lindås kommune og Nesfossen sin reguleringsrett i Storavatnet tidligere i vår.

Nesfossen er ikke kjent med at Lindås kommune har gått bort fra det tidligere styringsreglementet, men selv om jordskiftedommen innebærer at det ikke lenger er nødvendig å praktisere styringsreglementet, viser dette dokumentet at grunneierne rundt vannet over lengre tid har akseptert at man i tørkeperioder vil kunne gå under laveste reguleringsvannstand. Selv om det ikke er ønskelig for noen parter at man skal gå under den privatrettslige grensen på 20,03 moh. er det likevel av vesentlig betydning at dette tidligere har vært akseptert av grunneierne over lang tid, og at det heller ikke har ført til nevneverdig økonomisk eller faktisk ulempe for noen av grunneierne når dette har skjedd. Det er også av betydning at grunneierne sitt problem med reguleringen har vært at man har regulert vannet *for høyt* og ikke at man har regulert vannet *for lavt*.

Det vil enda ta noe tid til man når den laveste privatrettslige tillatte reguleringsvannstand, og det vil ikke være forholdsmessig å iverksette de tiltak Lindås kommune foreslår. De dramatiske økonomiske konsekvenser og erstatningskrav som ville oppstå ved destruksjon av smolten vil ikke stå i forhold til de ikke-eksisterende privatrettslige ulemper en teoretisk overskridelse av den privatrettslige nedre reguleringsgrense ville medføre.

4. AVSLUTNING

Nesfossen ønsker å finne en omforent løsning sammen med kommunen, og ønsker gjerne å kunne enes om konkrete tiltak fra og med neste utsett. Som det fremkommer ovenfor, vil det imidlertid ikke være mulig for Nesfossen og heller ikke forholdsmessig eller forsvarlig å imøtekomme kommunen sine forslag til tiltak på så kort tid og varsel for gjeldende utsett.

Det vil enda ta noe tid til man før man risikerer å havne under 20,03 moh, og det vil fremdeles kunne komme ytterligere vann i magasinet før den tid. Nesfossen overvåker situasjonen nøye, og iverksetter alle mulige vannbesparende tiltak for å unngå at man havner under den nedre grensen. På lang sikt arbeides det med å få på plass resirkuleringsteknologi.

Dersom man mot formodning skulle havne under den laveste privatrettslige fastsatte grense som følge av Nesfossen sitt vannforbruk, og dette mot formodning skulle få dokumenterte økonomiske følger for andre brukere av vannet, vil Nesfossen selvsagt måtte forholde seg til dette.

Med vennlig hilsen
WIKBORG REIN ADVOKATFIRMA AS



Espen Tverborgvik



Grunde Bruland